

k tomu, že nebyl připojen výkaz o řádném předvolání rekurentky. (Srovn. nej rozhodnutí nejvyššího soudu ze dne 5. května 1926 R I 369/26 sb. n. s. čís. 6003).

Nejvyšší soud exekuční návrh zamítl.

Důvody:

Rekursní soud neposoudil věc správně po právní stránce. Podle čl. 1 čís. 1 úmluvy čís. 127/26 sb. z. a n. jest posouditi příslušnost soudních úřadů státu, kde bylo vydáno rozhodnutí (v tomto případě rozsudek apelačního soudního dvora v Miláně ze dne 25. února 1926) podle zákonných ustanovení platných ve státě, kde rozhodnutí bylo předloženo, tudíž podle předpisů j. n. platných v republice Československé. Rekursní soud spokojil se úvahou, že nevyplyvá ani z exekučního titulu ani z předmětu sporu, že soudní úřady italské nebyly příslušné ve věci, o kterou jde. To však nestačí, nýbrž bylo vymáhající straně prokázati, že řečený italský soud byl příslušný k projednání věci podle zdejších předpisů, tudíž podle zdejší jur. normy. Navrhovatelka uvedla, že příslušnost italského soudu podle zákonných ustanovení platných v republice Československé vyplývá z předloženého rozsudku, ale tomu tak není. Italský soud neuvedl v důvodech svého rozsudku skutečností, z nichž by se dalo dovoditi, že byl příslušný k projednání žaloby podané proti straně mající sídlo v Československu podle předpisů j. n. Příslušnost cizího soudu musí vyplývati z předložených spisů, poukázala-li vymáhající strana na rozsudek, nestačí to, by povolena byla exekuce podle úmluvy čís. 127/26, neboť rozsudek se otázkou příslušnosti nezabýval. Rekursní soud poukázal i na čl. 2 úmluvy, podle něhož není třeba zkoumati věcnou oprávněnost rozhodnutí. Článek ten stanoví předchozí delibачní řízení, jehož zde není, ale i tímto řízením musilo by býti zjištěno, že nastaly podmínky uvedené v čl. 1, tudíž i podmínka čís. 1, což zdejší soudy musí, ano zde není delibачního řízení, činiti na základě dokladů přiložených k návrhu. Tyto nedostačují v tomto případě ke splnění náležitosti čl. 1 čís. 1.

Čís. 8059.

Při použití předpisů úmluvy čís. 60 sb. z. a n. na rok 1926 nerozhoduje státní příslušnost, nýbrž pouze bydliště stran.

Důsledky znehodnocení válečných půjček stíhají vlastníka upsaných válečných půjček.

(Rozh. ze dne 19. května 1928, Rv I 1600/27.)

Bankovní úřad ministerstva financí domáhal se na žalovaném zaplacení zápůjčky, již byla žalovanému poskytla rakousko-uherská banka na lombard válečných půjček. Procesní soud prvé stolice uznal podle žaloby, o d v o l a c í soud napadený rozsudek potvrdil.

D ů v o d y: Mylným je názor odvolatelův, že žalující strana, nevydavši žalovanému papíry válečných půjček dané do zástavy, nemůže požadovati zaplacení pořadem práva, nýbrž jen cestou správní, při čemž prý musí býti zjištěna hodnota válečných půjček a žalovanému dána náhrada, a že teprve kdyby cestou správní nebyla přiznána náhrada a věc konečně rozhodnuta, bylo by možno podle § 105 ústavní listiny a zák. čís. 217/1925 domáhati se rozhodnutí pořadem práva. Žalovaný sám zavinil, že jeho přihláška k výměně válečných půjček za 3½ % odškodňovací dluhopisy podle zák. čís. 216/1924 byla zamítnuta. Zamítnutí to je právoplatné, jakékoli další řízení o tom jest vyloučeno. Tím však, že papíry válečné půjčky byly bez náhrady vzaty z oběhu, nepozbyla žalující strana práva domáhati se zaplacení zápůjčky poskytnuté žalovanému Rakousko-uherskou bankou a převzaté žalující stranou. Vymáhání pohledávky takové spočívající na důvodu čistě soukromoprávním patří na pořad práva (§ 1 j. n.), není-li zvláštními zákony jinak ustanoveno. Takového zvláštního předpisu pro případ, o nějž tu jde, není. Pro otázku přípustnosti pořadu práva je nezávažnou zejména okolnost, že žalovaný nabyl teprve v roce 1922 zdejšího státního občanství. Názor žalovaného, že jako příslušník cizího státu nepodléhal, třeba tu měl bydliště, právomoci zdejšího zákonodárství, odporuje ustanovení § 33 obč. zák. Při vývodech svých přehlíží odvolatel, že zákon čís. 207/1922 vlád. nař. čís. 265/1922 a mezinárodní úmluva vyhlášená pod čís. 60/1926 o vyrovnání závazků v rakousko-uherských korunách netýkají se úpravy závazků takových mezi zdejšími a cizími příslušníky, nýbrž mezi osobami, z nichž dne 26. února 1919 měla jedna své řádné sídlo na území republiky Československé a druhá na území republiky Rakouské. Jest prokázáno, že žalovaný má své řádné bydliště v Čechách již od roku 1893, je tedy ve smyslu čl. 1 (2) úmluvy čís. 60/1926 československým dlužníkem. Jde tu tedy o poměr mezi československým věřitelem a československým dlužníkem, na nějž se nevztahují předpisy, jichž se žalovaný dovolává. Ani článek 41 úmluvy čís. 60/1926 nesvědčí pro názor odvolatelův, nýbrž proti němu. Nelze seznati, že poskytnutí lombardní zápůjčky na zástavu válečných půjček peněžním ústavem, jenž podle svých stanov provádí takové obchody, bylo jednáním, odporujícím předpisu § 879 čís. 4 obč. zák. O vykořistění nemůže býti řeči. Věc dlužno posuzovati podle stavu, jenž tu byl v době, kdy došlo k uzavření zápůjček a kdy se upisování válečných půjček pokládalo za nejvýhodnější uložení kapitálu. Téhož mínění byl zřejmě i žalovaný, když opětovně válečné půjčky upisoval a lombardoval. Že nedošlo ku splnění těch četných slibů, jež byly obsaženy v svoláních, prospektech a vyzváních ministra financí k upisování válečných půjček ohledně výhodnosti, splatnosti a zúročení půjček těch, toho příčinou jest výsledek světové války a shroucení bývalé monarchie. Důsledky ty nestíhají stranu žalující, nýbrž žalovaného jako vlastníka upsaných válečných půjček, neboť znehodnocení jich je škodou nastalou v jeho jmění (§ 1311 obč. zák.). Nebylo proto třeba, by se první soud zabýval otázkami, zda odsouzení žalovaného k plnění, o něž je žalováno, odpovídá jeho majetkovým poměrům,

či zda jde nad jeho hospodářské síly. Že zákon čís. 207/1922, vlád. nař. čís. 265/1922 a úmluva čís. 60/1926 nevztahují se na tento případ, bylo již shora uvedeno. Správně uvedl první soud, že žalovaný nemůže se s účinkem dovolávati ustanovení § 205 mírové smlouvy St. Germainské.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatel opakuje veškeré námitky vznesené proti žalobnímu nároku a vyřízení výstižně i správně soudy nižších stolic, výtky ty shrnul pod důvody § 503 čís. 1, 2, 4 c. ř. s., oprávněn však není z nich žádný. Postačí proto vyřídit všechny tyto důvody především poukazem na důvody napadeného rozsudku. K § 503 čís. 1. Pokud žalovaný uplatnil zmatečnost, nesnaží se vůbec, by vyvrátil důvody napadeného rozsudku, nýbrž omezuje se na povšechné výtky blíže nedoložené. Předpokladu odvolacího soudu, podle něhož zavinil žalovaný sám zamítnutí své přihlášky, vytýká i rozpor podle § 503 čís. 3, ale neodporuje zjištění soudu první stolice, podle něhož zamítnutí přihlášky odůvodněno bylo předchozím jeho prohlášením, že nemá válečných půjček ve vlastnictví. Podobně neodůvodnil blíže názor svůj o užití zákona čís. 217/25 a nesnaží se o vyvrácení názoru, že při užití předpisů úmluvy čís. 60/26 nerozhoduje státní příslušnost, nýbrž jen bydliště stran. K čís. 503 čís. 4. I tento důvod jest proveden jen povšechnými výtkami a poukazem na předchozí řízení, především na žalobní odpověď, aniž uvedl dovolatel něco nového. Nemůže proto ani nejvyšší soud jinak než odkázati ho na důvody rozsudků nižších soudů, ježto vyřízení žalobní odpovědi není jeho úkolem. Opětnou výtku o nedostatku oprávnění k žalobě lze odbýti poukazem, že žalobcem zůstává vždy čl. stát bez ohledu na to, kterým orgánem je zastoupen. V dalším musil by žalovaný provést dovolání aspoň vytčením důvodů, pro které shledává nesprávným názor odvolacího soudu.

Čís. 8060.

Zákon ze dne 1. července 1926, čís. 151 sb. z. a n. o způsobu vyrovnání pohledávek a závazků vzniklých v korunách rakousko-uherských mezi věřiteli nebo dlužníky československými a italskými.

Za účinností zákona nelze odsouditi k jinému způsobu placení, než jak v zákoně uvedeno, jen proto, že splatnost pohledávky nastala před účinností zákona a že byla pohledávka před jeho účinností zažalována. Zákon vztahuje se i na pohledávky hypotekární.

(Rozh. ze dne 19. května 1928, Rv I 1608/27.)

Žalující tuzemská spořitelna domáhala se na žalovaném, bydlícím v Meranu, by zaplatil v Kč hypotekární pohledávky, vtělené na tuzemských domech. Procesní soud první stolice žalobu zamítl.